

ЖИТТЯ БЕЗ НАСИЛЬСТВА

Тривалий час проблема насильства в сім'ї вважалася прерогативою усталених звичаїв та традицій і залишалася поза сферою правового регулювання. Будь-яке втручання у сімейні стосунки з боку держави та суспільства вважалося порушенням таємниці приватного життя та категорично не припускалося. Таке становище призвело до певного свавілля у сфері сімейних відносин та перетворення їх на область латентних правопорушень, які залишалися поза увагою компетентних органів державної влади. Вперше на світовому рівні проблема сімейного насильства була актуалізована завдяки активним спільним діям міжнародного руху у захист прав жінок, оскільки саме жінки склали найбільш уразливу та незахищену групу, що страждала від насильницьких дій з боку членів своєї родини (батьків, чоловіків, братів тощо). Отже, на початковому етапі запобігання насильству в сім'ї увійшло в поле зору світової спільноти як складова подолання насильства щодо жінок в цілому.

Насильством в сім'ї, відповідно до статті 1 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», визнаються будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Головною причиною прояву насильства в українських сім'ях є - неблагополуччя в родині, а саме:

Усі ці фактори негативно відображаються на мікрокліматі в родині, призводять до загострення сімейних конфліктів, в тому числі й проявів насильства.

Відповідно до законодавства існує 4 види насильства:

- фізичне насильство в сім'ї — умисне нанесення одним членом сім'ї іншому члену сім'ї побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до смерті постраждалого, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди його честі і гідності;
- сексуальне насильство в сім'ї — протиправне посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканість іншого члена сім'ї, а також дії сексуального характеру по відношенню до неповнолітнього члена сім'ї;
- психологічне насильство в сім'ї — насильство, пов'язане з дією одного члена сім'ї на психіку іншого члена сім'ї шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю;
- економічне насильство в сім'ї - умисне позбавлення одним членом сім'ї іншого члена сім'ї житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які постраждалий має передбачене законом право, що може призвести до його смерті, викликати порушення фізичного чи психічного здоров'я.

Підставами для вживання заходів з попередження насильства в сім'ї виступають:

- заява про допомогу жертви насильства в сім'ї або члена сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї;

- висловлене жертвою насильства в сім'ї або членом сім'ї, стосовно якого існує реальна загроза вчинення насильства в сім'ї, бажання на вжиття заходів з попередження насильства в сім'ї у разі, якщо повідомлення або заява надійшли не від нього особисто;

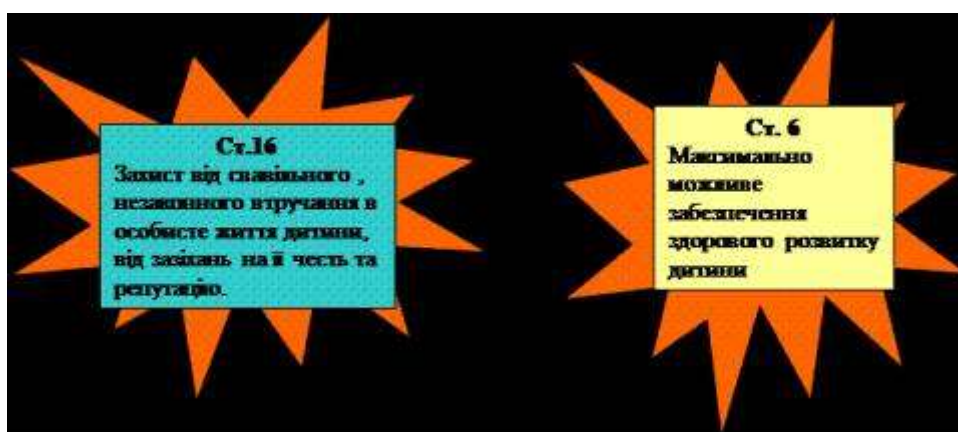
- отримання повідомлення про застосування насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення стосовно неповнолітнього чи недієздатного члена сім'ї.

Заява та повідомлення про застосування насильства в сім'ї або реальної загрози його вчинення приймаються управліннями у справах сім'ї та молоді місцевих державних адміністрацій, відповідними відділами виконавчих комітетів місцевих рад, а також службою дільничних інспекторів міліції або кримінальною міліцією по справах неповнолітніх органів внутрішніх справ за місцем проживання постраждалого, які в межах своїх повноважень приймають передбачені Законом запобіжні заходи щодо насильства в сім'ї.

Законодавство України містить тільки одну спеціальну норму, що закріплює адміністративну відповідальність за насильство в сім'ї або невиконання захисного припису. Названі дії кваліфікуються за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Стаття передбачає накладення штрафу від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням 20 % заробітку, а в разі якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, - адміністративний арешт на строк до п'яти діб.

Першим кроком до подолання проблеми насильства в родині має стати її усвідомлення, як суспільством в цілому, так і кожним окремим громадянином, членом сім'ї. Адже ця проблема досить часто є прихованою і для суспільства, і для тих, хто є жертвою такого насильства. Необхідно змінювати терпиме, а іноді й байдуже ставлення суспільства до насильства в родині.

Кожен, хто потерпає від насильства має сказати "Ні!" насильству у власній родині. Адже сім'я - це саме те місце, яке має бути світлим затишком, острівцем безпеки і комфорту у нашому досить бурхливому світі. Місцем, де тебе розуміють і поважають, де можна нікого не боятися і почуватися вільно кожному - і маленькій людині, і дорослому, і особі літнього віку.

Ст.34

**Захист дитини від
сексуального
домагання.**

Ст.39

**Заходи допомоги
дитині, що стала
жертвою жорстокої
поведінки.**

Ст. 37

**Захист дитини від
інших форм
жорстокої
поведінки.**

Дії дорослого вважаються насильницькими над дитиною, якщо:

- Дорослий б'є або лає дитину, бо в нього (дорослого, а не дитини) виникали проблеми;
- Дитина вчинила щось не так, виявила зайву самовпевненість або сказала щось недоречне, а дорослий її образив, принизив;
- Дорослий не вислухав дитину;
- Дитині не забезпечено реалізацію фізичних потреб (у їжі, одязі, гігієні, медичному обслуговуванні);
- Дитина позбавлена можливості реалізації духовних потреб (в освіті, книгах, спілкуванні та розумінні);
- З дитини зупаються, ображають чи принижують її;
- Дитиною маніпулюють для вирішення власних потреб. Отримання вигоди;
- Дитині прищеплюють шкідливі звички, знайомлять із негативними сторонами життя (алкоголь, тютюнопаління, наркотики, порнографія)

Дії дорослого вважаються насильницькими над дитиною, якщо:

- Дорослий б'є або лає дитину, бо в нього (дорослого, а не дитини) виникали проблеми;
- Дитина вчинила щось не так, виявила зайву самовпевненість або сказала щось недоречне, а дорослий її образив, принизив;
- Дорослий не вислухав дитину;
- Дитині не забезпечено реалізацію фізичних потреб (у їжі, одязі, гігієні, медичному обслуговуванні);
- Дитина позбавлена можливості реалізації духовних потреб (в освіті, книгах, спілкуванні та розумінні);
- З дитини знущаються, ображають чи принижують її;
- Дитиною маніпулюють для вирішення власних потреб. Отримання вигоди;
- Дитині прищеплюють шкідливі звички, знайомлять із негативними сторонами життя (алкоголь, тютюнопаління, наркотики, порнографія)